

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2021/834
Toplantı Tarihi/Sayısı : 14.9.2021/159
Karar Numarası : 2021/235
Başvuran : K. P. (TC: ..)
Başvuran Vekili : --
Adres :
Muhatap Kurum/Kişi : --
Muhatap Adres : --

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, aynı suçu işleyen hükümlülerden açık ceza infaz kurumuna ayrılanların Covid-19 tedbirleri kapsamında izinde geçirdikleri sürenin, kapalı ceza infaz kurumunda buldukları için izne ayrılmayan hükümlülerin ceza sürelerinden düşürülmesi talebine ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuru dilekçesi ve eklerinde yer alan bilgi ve belgeler çerçevesinde başvuran; 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun uyarınca bazı suçların infaz sürelerinin yarı oranında indirildiğini, bazı suçların infaz sürelerinde ise herhangi bir değişiklik yapılmadığını,

3. Açık ceza infaz kurumlarında kalan ve mezkur Kanun uyarınca infaz sürelerinde değişiklik yapılmayan hükümlülerin Covid-19 salgını nedeniyle 30.11.2021 tarihine kadar izne gönderildiğini, aynı suçu işlemiş hükümlülerden açık ceza infaz kurumunda bulunanların izne çıkabilmesinin kapalı ceza infaz kurumunda bulunanlar açısından eşitsizliğe yol açtığını iddia etmektedir.

4. Başvuran aynı suçu işlemiş olan hükümlülerden açık ceza infaz kurumunda bulunduğu için Covid-19 salgını nedeniyle izne gönderilenlerin izinde geçirdikleri sürenin, kapalı ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerin ceza infaz sürelerinden düşürülmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yasama Yetkisi" kenar başlıklı 7'nci maddesi: "*Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisinindir. Bu yetki devredilemez.*" hükmünü içermektedir.

6. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "Koşullu Salıverilme" kenar başlıklı 107'nci maddesine göre: "*Koşullu salıverilmeden yararlanabilmek için mahkûmun kurumdaki infaz süresini iyi hâlli olarak geçirmesi gerekir. (...)*"

7. Mezkûr Kanun geçici madde 9'un 5'inci fıkrasında ise: "*(5) Covid-19 salgın hastalığının ülkemizde görülmüş olması sebebiyle, açık ceza infaz kurumlarında bulunanlar ile kapalı ceza infaz kurumunda bulunup da açık ceza infaz kurumlarına ayrılmaya hak kazanan hükümlüler, 105/A maddesi kapsamında denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezasının infazına karar verilen hükümlüler ve 106 ncı madde veya diğer kanunlar uyarınca denetimli serbestlik tedbirinden yararlanan hükümlüler, 31/5/2020 tarihine kadar izinli sayılır. Salgının devam etmesi hâlinde bu süre, Sağlık Bakanlığının önerisi üzerine Adalet Bakanlığı tarafından her defasında iki ayı geçmemek üzere dokuz kez uzatılabilir. Bu fıkra uyarınca izinli sayılanlar hakkında 95 ve 97 nci*

madde hükümleri uygulanır.”

8. 6701 sayılı Kanun'un “Eşitlik İlkesi ve Ayrımcılık Yasağı” kenar başlıklı 3'üncü maddesine göre: “(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.”

9. Mezkûr Kanun'un “Başvurular” kenar başlıklı 17'nci maddesi ise: “Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. (4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.” hükmünü haizdir.

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in “Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar” kenar başlıklı 40'inci maddesine göre: “(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.”

11. Mezkûr Yönetmelik'in “Ön İncelemenin Yapılması” kenar başlıklı 48'inci maddesine göre: “(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, b) Kurumda incelenmekte ve araştırılmakta olan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, c) Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarıncaya karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, d) Kuruma başvurmadan önce Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin ilgili taraftan talep edilip edilmediği, e) Belli bir konuyu içerip içermediği, f) Başvuruda bulunması gereken bilgilerin yer alıp almadığı yönlerinden incelenir. (2) Başvurucusu birden fazla olan başvurularda, incelenebilirlik koşulları her başvuru yönünden ayrı ele alınır.”

12. Mezkûr Yönetmelik'in “Ön inceleme üzerine verilecek kararlar” kenar başlıklı 49'uncu maddesinin 6'ncı fıkrasına göre: “(6) Ön inceleme şartlarının bulunmadığının sonradan anlaşılması hâlinde de incelenemezlik, gerekçeli kabul edilmezlik veya gönderme kararı verilir.”

13. Mezkûr Yönetmelik'in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” kenar başlıklı 67'nci maddesine göre: “(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. ÖN İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

14. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı: İnsan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet

göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

15. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun başvurulara ilişkin görevi 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde:“(f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”;“(g) ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karar bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”;“(i)Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” şeklinde yer almaktadır.

16. Başvuran, aynı suçu işleyip de açık ceza infaz kurumuna ayrılmaya hak kazanan kişilerin Covid-19 tedbirleri kapsamında izinde geçirdikleri sürenin, kapalı ceza infaz kurumunda bulunan kişilerin ceza sürelerinden düşürülmesini talep etmektedir.

17. Başvuru dilekçesi ve ekleri incelendiğinde, 7242 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesiyle beraber bazı mahpusların ceza indiriminden yararlandığı, açık ceza infaz kurumunda kalan mahpusların ise izne gönderildikleri anlaşılmaktadır. Hakkında verilmiş olan hürriyeti bağlayıcı cezanın kanunda belirlenen bölümü infaz edilmiş olan hükümlünün, infaz süresince iyi halli olması kaydıyla, mahkûmiyet süresini tamamlamadan cezaevinden salıverilmesi, “koşullu salıverilme” adı verilen infaz hukuku müessesesidir. Koşullu salıverilme hükümleri 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 107'nci maddesinde düzenlenmektedir. Kanunla düzenlenmiş olan bir hususun yine kanun ile değiştirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda; 14/04/2020 tarihli 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun uyarınca ceza infaz oranlarında değişiklik yapılmıştır. Açık Ceza İnfaz Kurumlarında bulunan mahkûmlara denetimli serbestlik uygulaması yine 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun uyarınca 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'a geçici madde olarak eklenmiştir.

18. Bu çerçevede başvuranın eşitsizlik olduğunu ileri sürdüğü uygulamanın Kanun değişikliğinden kaynaklandığı; aynı suçu işleyen hükümlülerden açık ceza infaz kurumunda bulunanların izinde geçirdikleri sürenin, kapalı ceza infaz kurumunda bulunan kişilerin ceza sürelerinden düşürülmesi talebinin de Kanun değişikliği gerektirdiği ve yasama yetkisinin kullanılmasına ilişkin olduğu açıktır. 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ile Kanunun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesinde yasama yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvurunun konusu olamayacağı öngörülmüştür. Söz konusu hükümler, Anayasa'nın ilgili hükümleri ile paralellik arz etmektedir. Zira Anayasa'nın 7'nci maddesinde, yasama yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu düzenlenmiştir.

19. Mezkur Yönetmelik'in 67'nci maddesinin 2'nci fıkrasında: “Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.” hükmü bulunmaktadır.

20. Bu kapsamda başvuru dosyası ve ekleri yukarıda anılan mevzuat ile birlikte değerlendirildiğinde başvuranın yasama yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlere yönelik taleplerinin ön inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle başvurunun kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

V. KARAR

Açıklanan mevzuat ve gerekçeler çerçevesinde;

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yoluna başvurulabileceğine,

14.09.2021 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan

Alişan TIRYAKI
II. Başkan

Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

Av. Harun MERTOĞLU
Kurul Üyesi

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

Muhammet Ecevit CARTI
Kurul Üyesi

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

Ünal SADE
Kurul Üyesi

Zennure BER
Kurul Üyesi